

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 15. december 2014
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: DEPGRB
Sags nr.: 1406864
Dok nr.: 1598493

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 26. november 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 243 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Spørgsmål nr. 243:

”Vil ministeren på baggrund af De Yngre Lægers nylige efterspørgselsprognose vurdere, i hvilket omfang de enkelte regioner er udfordret i forhold til fremtidig lægemangel, og i den forbindelse oplyse, om – og i så fald hvilke – regioner, der står over for særligt store udfordringer på dette område, jf. svar på SUU alm. del spørgsmål 50?”

Svar:

Som det også fremgår af min besvarelse af SUU alm. del – spm. 50, opleves på nuværende tidspunkt generelt udfordringer med den geografiske fordeling af læger, dvs. at det er vanskeligt at få samtlige uddannelsesforløb i alle specialer besat i hele landet, herunder i bl.a. almen medicin, geriatri og psykiatri. Indførelsen af en tidsfrist (senest justeret til en femårsfrist) i videreuddannelsen til speciallæge bidrager blandt andet til at få besat uddannelsesstillingerne i alle specialer og i alle dele af landet, herunder fx også i Region Nordjylland.

Hvad angår spørgsmål om de konkrete udfordringer i regionerne, har ministeriet til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Sundhedsstyrelsen anser Yngre Lægers efterspørgselsprognose som et indspark i debatten om det fremtidige behov for læger og ikke som udtryk for, at der er tale om en faktisk fremtidig lægemangel.

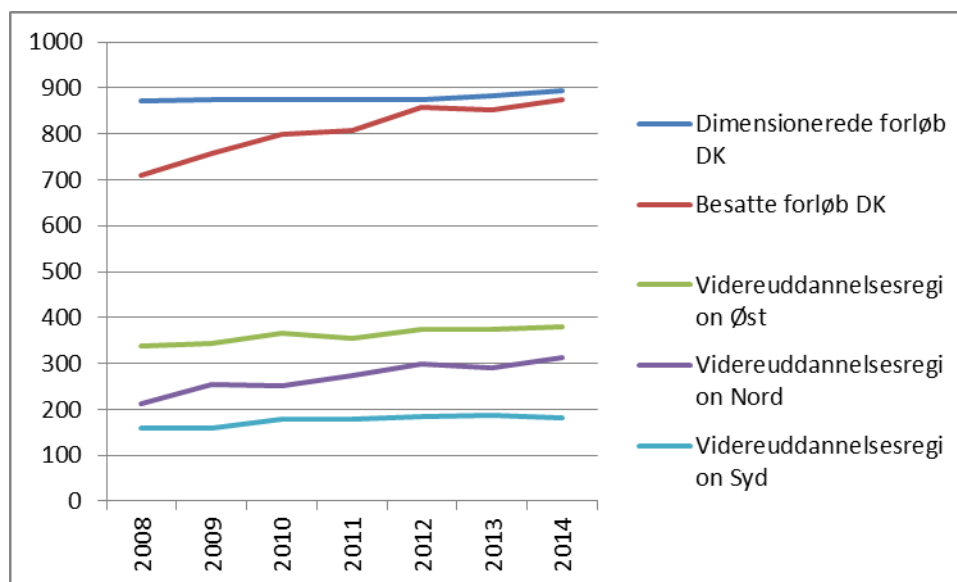
På nuværende tidspunkt forventer Sundhedsstyrelsen, at udbuddet af læger, som det også fremgår af SSU alm del spørgsmål 50, stiger med 34 % i perioden 2012-2035 svarende til en gns. årlig stigning på 1,3 %. Sundhedsstyrelsen forventer i løbet af 2015 at opdatere udbudsprognosen med en række nye forudsætninger, herunder en øget kandidatproduktion. Ændringerne kan medføre nye forventninger til væksten i udbuddet af læger.

Sundhedsstyrelsen udfærdiger som led i prognose- og dimensioneringsarbejdet ikke egentlige kvantitative efterspørgselsanalyser. I stedet udarbejdes nationale fremskrivninger af, hvor stor efterspørgslen på læger vil være ved forskellige scenarier, eksempelvis ved en årlig vækst på 1,5 %. Endvidere foretages en fremskrivning, der viser, hvor mange læger og speciallæger, der vil være behov for, hvis den nuværende ratio læge pr. 1.000 indbyggere fastholdes.

Sundhedsstyrelsen kan således ikke entydigt svare på, i hvilket omfang de enkelte regioner er udfordret i forhold til en eventuel fremtidig lægemangel. Sundhedsstyrelsen inddrager primært de regionale forskelle ved fastsættelsen af antallet af uddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen. Som led i dette arbejde gennemfører Sundhedsstyrelsen hvert femte år en større høringsproces, hvor relevante parter, herunder Danske Regioner og de lægefaglige selskaber får mulighed for at komme med deres vurdering af den fremtidige efterspørgsel på speciallæger og om der er særlige regionale forskelle, som styrelsen skal være opmærksom på. Processen betød, at der ved fastsættelse af dimensioneringsplan 2013-2017 blev flyttet uddannelsesforløb fra Øst- til Vestdanmark i forhold til den normale fordeling, der har fulgt befolkningsgrundlaget.

Til at belyse nuværende regionale forskelle kan der blandt andet ses nærmere på antallet af besatte hoveduddannelsesforløb. Overordnet set, så er der gennem de senere år sket en positiv udvikling i antallet af besatte hoveduddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen over hele landet. Således er der siden 2008 sket en stigning fra 711 til 875 besatte forløb i 2014 svarende til en stigning på 23 %. Ses der separat på videreuddannelsesregionerne er der i Nord sket en stigning i antallet af besatte forløb på 48 %, i Øst på 12 % og i Syd på 14 %.

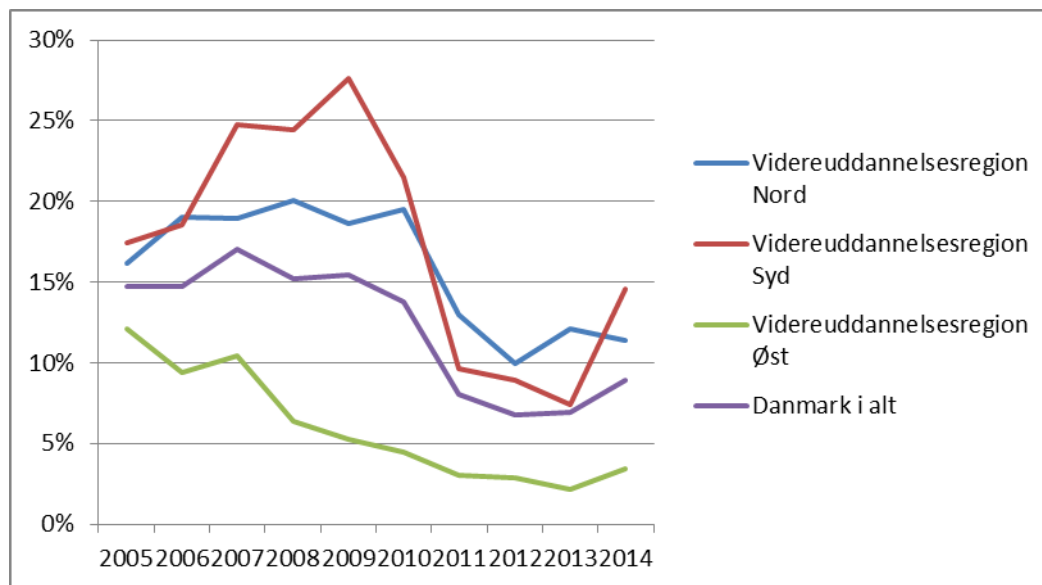
Figur 1 Udvikling i antal besatte hoveduddannelsesforløb

Andelen af ubesatte forløb har i en årrække været faldende, men det ser ud til, at der er i 2013 og 2014 er sket en stigning i antallet af ubesatte forløb. Det er i den sammenhæng vigtigt at være opmærksom på, at regionerne i en række specialer har opslået flere forløb, end der ifølge dimensioneringsplanen skal besættes. Det gøres for at sikre, at det faktiske antal besatte forløb kommer så tæt på dimensioneringen som muligt.

I 2014 var der på landsplan i forhold til dimensioneringen 49 ubesatte forløb indenfor 13 specialer svarende til ca. 5 % vakante uddannelsesforløb. I 16 specialer blev der besat flere forløb end dimensioneringsplanen foreskriver.

Figur 2 Udvikling i andel vakante hoveduddannelsesforløb i forhold til antal opslåede

De regionale forskelle kan endvidere belyses ved at se nærmere på antallet af hospitalsansatte læger pr. 1.000 indbyggere i de fem regioner. Det ses af nedenstående tabel, at der i Region Hovedstaden er væsentligt flere hospitalsansatte speciallæger pr. 1.000 indbyggere sammenlignet med de øvrige regioner, og at hvis samme ratio ønskes i de andre regioner, så er der behov for yderligere ca. 1.400 speciallæger.

Tabel 1 Hospitalsansatte speciallæger i 2013

	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland	I alt
Antal speciallæger	733	1669	1682	2850	892	7826
Folketal i 1.000 indbyggere	580	1274	1201	1737	817	5609
antal speciallæger pr. 1.000 indbyggere	1,3	1,3	1,4	1,6	1,1	1,4
Antal speciallæger for at nå op på 1,6 speciallæge pr. 1.000 indbyggere	952	2090	1971	2850	1341	9203
Antal ekstra speciallæger for at nå op på 1,6 speciallæge pr. 1.000 indbyggere	219	421	289	0	449	1377
% ekstra speciallæger for at nå op på 1,6 speciallæge pr. 1.000 indbyggere	30%	25%	17%	0%	50%	18%

Kilde: Beskæftigelse på offentlige sygehuse, ssi.dk og folketal per 1.7.2013, statistikbanken.dk.

Note: Beregnet ud fra antal afdelings- og overlæger beskæftiget på offentlige sygehuse, årstal.

Samlet set, så er der relativt store regionale forskelle, både i forhold til, hvor mange af de opslåede hoveduddannelsesforløb, der bliver besat og hvor mange hospitalsansatte speciallæger, der på nuværende tidspunkt er pr. 1.000 indbyggere. Hvis det antages, at målet er, at der i samtlige regioner kommer lige mange hospitalsansatte speciallæger pr. 1.000 indbyggere, så er det umiddelbart Region Sjælland og Region Nordjylland, der står overfor særligt store udfordringer.

Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at den positive tendens med at flere hoveduddannelsesforløb besættes, vil fortsætte, og at de regionale forskelle i antallet af ubesatte forløb vil mindskes. Samtidig forventes i nuværende prognose en pæn vækst i antallet af læger og speciallæger. Sundhedsstyrelsen finder derfor, at de største udfordringer er af geografisk karakter og skal løses ved, at regionerne sikrer en hensigtsmæssig regional fordeling af speciallægerne.”

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens bidrag og i øvrigt henvise til mit svar på spørgsmål 241 vedr. drøftelserne på sidste møde i Prognose- og Dimensioneringsudvalget om, at udvalget fremadrettet evt. inddrager yderligere interessenter som fx industrien.

Afslutningsvist kan tilføjes, at der i perioden 2007-2013 har været en stigning i antallet af læger. Antallet af læger pr. 1000 indbyggere er øget fra 3,13 i 2007 til 3,47 i 2013 svarende til en stigning på 11,1 % i perioden, jf. tabel 2. Fordelt på de enkelte regioner er stigningen i antallet af læger pr. 1000 indbyggere i perioden 2007-2013 hhv. 15,2 % i Region Nordjylland, 11,8 % i Region Midtjylland, 25,3 % i Region Syddanmark, 3,3 % i Region Hovedstaden og 7,2 % i Region Sjælland.

Tabel 2 Udvikling i antal læger (både speciallæger og yngre læger) pr. 1.000 indbyggere i perioden 2007- 2013

	Hele landet	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Syddanmark	Region Hovedstaden	Region Sjælland
2007	3,13	2,67	2,96	2,70	3,93	2,72
2008	3,16	2,75	3,05	2,75	3,93	2,65
2009	3,30	2,88	3,12	3,13	4,00	2,71
2010	3,37	2,95	3,22	3,23	4,00	2,81
2011	3,38	3,03	3,22	3,29	3,94	2,86
2012	3,43	3,04	3,27	3,35	3,98	2,91
2013	3,47	3,07	3,31	3,38	4,06	2,91
Pct. udvikling 2007-13:	11,1	15,2	11,8	25,3	3,3	7,2

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Gertrud Rex Baungaard